Μαρία, Ιησούς και Χριστιανισμός

Μια Ισλαμική Εκδοχή

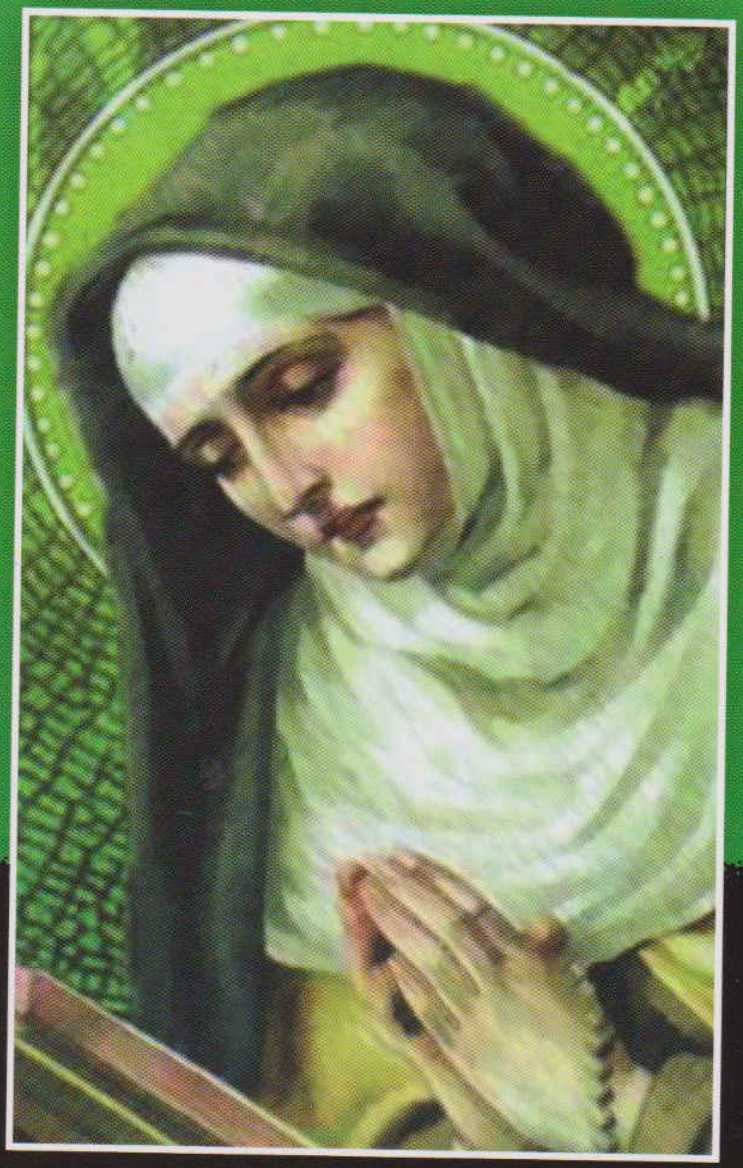

Μοχάμαντ Άλι Σομαλί

Μαρία, Ιησούς και Χριστιανισμός

Μια Ισλαμική Εκδοχή

Μοχάμαντ Άλι Σομαλί

Μετάφραση Δρ Νταούντ Αλσουεΐς

Με την υποστήριξη
του Μορφωτικού Κέντρου
της Πρεσβείας της Ι. Δ. του Ιράν στην Ελλάδα
και του
Islamic Center of England, UK

Μαρία, Ιησούς και Χριστιανισμός:
Μια Ισλαμική Εκδοχή

Συγγραφέας:
Μοχάμαντ Άλι Σομαλί

Πρώτη έκδοση 2017
Αθήνα - Ελλάς

ISBN: 978-960-98685-3-2

Μορφωτικό Κέντρο Πρεσβείας Ιράν
25ης Μαρτίου, Νο 6,
Παλαιό Ψυχικό, Τ.Κ. 154 52
Αθήνα - Ελλάς
Email: info@iranculture.gr

ISLAMIC CENTRE OF ENGLAND

Islamic Culture and Relations Organization

Στο όνομα του Αλλάχ (Θεού),

του Παντελεήμονα, του Φιλεύσπλαχνου

Περιεχόμενα

Πρόλογος 5

Μαρία, Ιησούς και Χριστιανισμός:
Μια Ισλαμική εκδοχή 9

Μαρία 13

Ιησούς 18

Μουσουλμανικές – Χριστιανικές Σχέσεις 22

Βιβλιογραφία 31

Πρόλογος

Το Ισλάμ όπως άλλες Αβραμαικές πίστεις, πιστεύει στην ενότητα του θεού. Ο θεός είναι ένας. Δεν έχει σύντροφο και δεν υπάρχει άλλος σαν αυτόν. Ο θεός είναι απλός. Δεν έχει συστατικά μέρη. Είναι η αρχή και το τέλος. Είναι ο μοναδικός δημιουργός και το μοναδικό πραγματικό αντικείμενο λατρείας. Το προφανές αποτέλεσμα αυτής της εκδοχής του θεού είναι πως το σύμπαν πρέπει να είναι αρμονικό και συνεπές. Πράγματι, ένα από τα σημάδια της ενότητας του Θεού είναι πως δεν υπάρχει διαχωρισμός ή χάσμα σε κανένα μέρος του κόσμου. Το Κοράνι λέει: *«Αν υπήρχαν εκεί (στους ουρανούς και στην γη) άλλες Θεότητες, εκτός του Αλλάχ, θα είχαν κιόλας χαθεί.»* (21: 22).

Αυτή η αρμονία και συνέπεια στη θεϊκή δημιουργία εκτείνεται στις αποκαλύψεις Του. Τα Θεϊκά μηνύματα που μεταφέρονται στους ανθρώπους μέσω των αγγελιοφόρων Του πρέπει να είναι εξίσου αρμονικά. Αν αποκαλύπτονται από τον ίδιο Θεό σε παραλήπτες (ανθρώπινα πλάσματα) που έχουν την ίδια φύση και τις ίδιες βασικές ανάγκες προκειμένου να τους δείξουν το μονοπάτι προς την καλύτερη δυνατή τελειοποίηση και ευτυχία, τότε εκείνοι πρέπει να είναι όμοιοι στην φύση και ταυτόσημοι στην ουσία. Φυσικά, στηριζόμενοι σε ποικίλες περιστάσεις και παράγοντες, κάποιες λεπτομέρειες μπορεί να αλλάξουν.

Επομένως οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν στην συνέπεια όλων των θεϊκών αποκαλύψεων και προφητειών. Επιβεβαι-

ώνουν και πιστεύουν σε όλους τους προφήτες και θεωρούν ότι όλοι οι πιστοί του θεού αποτελούν μέλη της ίδιας κοινότητας της πίστης. Η ενότητα του Θεού αποδεικνύεται στην ενότητα των αποκαλύψεών Του και πρέπει να αντηχεί την ενότητα όλων των πιστών στον Θεό. Το Ισλάμ έφερε ενότητα και για αυτούς που υπέφεραν εξαιρετικά από εχθρότητα λέει ο Θεός: *«Και κρατηθείτε γερά όλοι σας με το σχοινί του Θεού και μη διασπασθείτε, και να θυμάστε την εύνοια του Θεού για σας. Εκείνος ένωσε τις καρδιές σας με αγάπη και γίνατε με την Χάρη Του αδέλφια.»* (3:103). Αυτή η πράξη της ένωσης των ανθρώπων εκτιμάται υψηλά σαν μία πράξη θεϊκή: *«Και Αυτός έβαλε την αγάπη ανάμεσα στις καρδιές τους. Αν ξόδευες όλα όσα βρίσκονται στη γη, δεν θα μπορούσες εσύ να βάλεις την αγάπη ανάμεσα στις καρδιές τους. Και όμως ο Αλλάχ το έχει κάνει, γιατί είναι Πανίσχυρος, Πάνσοφος.»* (8:63).

Αντίθετα, η πράξη κάποιων ανθρώπων όπως του Φαραώ, ήταν να σπείρουν τη διχόνοια ανάμεσα στους ανθρώπους: *«Πραγματικά ο Φαραώ ύψωσε αλαζονικά στη γη τον εαυτό του, και έκανε τους κατοίκους της να χωριστούν σε τάξεις, αδικώντας μια μερίδα απ' αυτούς. Σκότωνε τα αρσενικά παιδιά τους κι άφηνε ζωντανές τις γυναίκες τους. Ήταν στ' αλήθεια ένας από τους τύραννους».* (28:4).

Το Κοράνι προειδοποιεί τους πιστούς πως αν αρχίσουν να αμφισβητούν ο ένας τον άλλον, θα αποδυναμωθούν και αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα να ηττηθούν: *«Κι υπακούετε στον Θεό και στον Απόστολο Του, και μη φιλονικείτε γιατί θα χαθείτε κι η δύναμη σας θα εκτραπεί. Να κάνετε υπομονή, γιατί ο Αλλάχ είναι με τους επίμονα υπομένοντες».* (8:46). Στην πραγματικότητα, το κάλεσμα για ενότητα δεν περιορίζεται στους μουσουλμάνους. Το Κοράνι καλεί όλους τους ανθρώπους της πίστης, όπως τους Χριστιανούς

και τους Εβραίους να ενώσουν τις προσπάθειές τους και να επικεντρωθούν στο κοινό έδαφος ανάμεσά τους: *«Πες (Ω! Μοχάμμαντ): Ω! Λαέ της βίβλου! Ελάτε μαζί να συμφωνήσουμε για τις διαφορές ανάμεσα μας, ώστε να μη λατρεύουμε παρά μόνο τον Θεό.»* (3:64).

Ένα από τα καλύτερα μέσα της επίτευξης αυτής της ενότητας και αδερφοσύνης, είναι να γνωρίσει ο ένας τον άλλον, να ξεπεραστούν οι ιστορικές προκαταλήψεις που εμποδίζουν την αντικειμενική κατανόηση ανάμεσα στους ανθρώπους και να χτίσουν επάνω στις ομοιότητες. Σύμφωνα με αυτό που είχε πει ο Ιμάμης Αλί: *«Οι άνθρωποι είναι εχθροί εκείνου που δεν γνωρίζουν».*

Σε αυτό το πνεύμα έχει γραφτεί το ακόλουθο δοκίμιο το οποίο για πρώτη φορά γράφτηκε και δημοσιεύτηκε κατά τον διάλογο μεταξύ των καθολικών και των Σιιτών με τίτλο *«Μελέτες για την Θεολογία και την πνευματικότητα»* και εκδόθηκε από τους Άντονι Ο' Μάχονι, Γούλσταν Πέτερμπουρς και Μοχάμαντ Άλι Σομαλί (Athony O' Mahoni, Wulstan Peterburs and Mohammad Ali Shomali, London: Melisende 2004). Μετά την πρώτη δημοσίευση, ξαναδημοσιεύθηκε με κάποιες αλλαγές από το ινστιτούτο ισλαμικών σπουδών, προσκείμενο στο ισλαμικό κέντρο της Αγγλίας. Ελπίζεται πως αυτή η έκδοση θα υπηρετήσει ως ένα ταπεινό μέσο που θα φέρει ακόμα πιο κοντά τους ακολούθους δύο εξαιρετικών παγκοσμίων θρησκειών: Το Ισλάμ και τον Χριστιανισμό που αποτελούν τον μισό πληθυσμό του κόσμου. Τελειώνοντας, προσπάθειες έχουν γίνει ώστε να παρουσιαστεί μια σύντομη και ακριβής εικόνα της Μαρίας και του Ιησού στο Ισλάμ και να εξηγήσουν γιατί οι μουσουλμάνοι και οι χριστιανοί θα έπρεπε να δεσμευτούν σε έναν ειλικρινή και παραγωγικό διάλογο. Ας ελπίσουμε και ας προσευχηθούμε πως μέρα με τη μέρα αυτή η αίσθηση της ενότητας θα ενταθεί και θα βο-

ηθήσει στην επίτευξη του σκοπού της θρησκείας: να γνωρίσουμε το Θεό και να εγκαταστήσουμε μια δίκαιη και ισότιμη κοινωνία σε αυτόν τον κόσμο.

Μοχαμμάντ Αλ ί Σομαλί (Mohammad Ali Shomali)

Νοέμβριος 2007, Shawwal 1428

Μαρία, Ιησούς και Χριστιανισμός:

Μια Ισλαμική εκδοχή

Είναι πολύ δύσκολο να γράψει κανείς για ανθρώπους με τους οποίους είναι προσωπικά συνδεδεμένος. Όπως για κάποιον που έχει μεγαλώσει σε μια Ισλαμική κοινωνία, έτσι και για μένα, η Μαρία και ο Ιησούς υπήρξαν πάντοτε δυο ηρωικές προσωπικότητες των οποίων οι ζωές αποτέλεσαν εξαιρετικά παραδείγματα και πρότυπα. Θυμάμαι πως όταν ζούσα στην Τεχεράνη σαν έφηβος συνήθιζα να πηγαίνω στο τοπικό τζαμί για μαζική προσευχή. Μετά από προσευχές στα τζαμιά, κάποιος συνήθως αναφέρει κάποια εδάφια από το Κοράνι ή κάποιες δεήσεις. Όπως συνίσταται σε ορισμένα χαντίθ, στο τζαμί μας τα δύο τελευταία εδάφια από το δεύτερο κεφάλαιο του Κορανίου, ήταν αρκετά συχνά παρατιθέμενα και μέρα με τη μέρα τα άκουγα και προβληματιζόμουν. Το πρώτο από τα δύο αυτά εδάφια διαβάζεται ως εξής:

> *«Ο Απόστολος πίστεψε σ' ότι του αποκάλυψε ο Κύριος του, έτσι έκαναν κι οι πιστοί. Καθένας τους πίστεψε στον Θεό, τους αγγέλους Του, τα Βιβλία Του και τους Απεσταλμένους Του. Δεν κάνουμε καμιά διάκριση ανάμεσα σ' οποιονδήποτε απ' τους Απεσταλμένους Του. Κι είπαν : Ακούσαμε και υπακούσαμε. Συγχώρεσε μας Κύριε μας. Σε Σένα βρίσκεται το τέλος όλης της πορείας.»* (2:285).

Όπως πολλά άλλα εδάφια του κορανίου έτσι και αυτό τοποθετεί μεγάλη έμφαση επάνω στην ομοιομορφία των Προφητών, τις γραφές τους και τις αποστολές τους. Κάνει κάποιον να πιστέψει πως ανήκει σε μια κοινότητα πίστης που περιλαμβάνει όλους τους πιστούς από όλη την ιστορία της ανθρωπότητας που ακολούθησε το ίδιο μονοπάτι.

Επομένως, για μένα, όλοι οι πρωταθλητές αυτού του μονοπατιού είναι πολύ σεβαστοί. Ανάμεσά τους κάποιοι είναι περισσότερο εξέχοντες. Ο Ιησούς ήταν ένας από τους πέντε μεγαλύτερους Προφήτες και η Μαρία επιλέχθηκε από όλες τις γυναίκες του κόσμου: *«Κοίτα! Οι άγγελοι είπαν: Ω! Μάριαμ ! Ο Αλλάχ σε διάλεξε και σε εξάγνισε, προτιμώντας σε ανάμεσα από όλες τις γυναίκες των εθνών.»* (3:42). Και εισήχθηκε ως παράδειγμα για εκείνους που πιστεύουν: *«Και την Μάριαμ -θυγατέρα του Ιμράν- που φύλαξε την αγνότητα της. Κι εμφυσήσαμε(στο κορμί της) ένα μέρος από το πνεύμα Μας (τον Χριστό), κι επιβεβαίωσε την αλήθεια των λόγων του Κυρίου της, και των Γραφών Του, κι ήταν μια από τους θεοσεβείς.»* (66:12). Σε αυτή την εργασία θα προσπαθήσω πρώτα να ονοματίσω με συντομία κάποιες πτυχές των προσωπικοτήτων της Μαρίας και του Ιησού από μια ισλαμική σκοπιά και μετά θα αναφερθώ στις σχέσεις ανάμεσα στον Μουσουλμανισμό και τον Χριστιανισμό.

Ίσως περισσότερο από οποιουσδήποτε άλλους μητέρα και παιδί, η Μαρία και ο Ιησούς ήταν σε μεγάλο βαθμό συνδεδεμένοι ο ένας με τον άλλον. Είναι πολύ ενδιαφέρον πως καθώς γίνεται λόγος για τους προφήτες στο κεφάλαιο 21 («Οι Προφήτες»), όταν φτάνει στον Ιησού το Κοράνι μιλά για τη Μαρία και μετά, μέσω εκείνης, σχετικά με τον Ιησού και λέει:

«Και (θυμήσου) αυτήν που φύλαξε την αγνότητα της. Εμφυσήσαμε μέσα της από το Πνεύμα μας (με

τον άγγελο) και κάναμε αυτήν και τον γιο της ένα (άξιο θαυμασμού) Σημείο για όλους τους λαούς.» (2:91).

Εδώ το Κοράνι αναφέρεται στη Μαρία και το γιο της σαν ένα σημάδι για όλους τους ανθρώπους. Γιατί; Μια χαρακτηριστική ερμηνεία αυτού του εδαφίου δίνεται από τον Allamah Sayyid M. H. Tabataba'i (Αλαμέ Σεγιέντ Μ. Η. Ταμπαταμπαή) ο οποίος θεωρεί πως το σημάδι είναι η γέννηση του Ιησού από τη Μαρία. Επομένως, ο Ιησούς και η Μαρία είναι οι δύο πλευρές του ίδιου σημαδιού. Προσθέτει πως το γεγονός ότι η Μαρία αναφέρεται αρχικά μαζί με τους Προφήτες (ενώ η ίδια δεν ήταν προφήτης) και μετά αυτή και ο γιος της εισάγονται ως *«σημάδι»*, είναι μεγάλη τιμή για τη Μαρία.

Πιστεύω πως είναι αλήθεια ότι αυτή η γέννηση ήταν ιδιαίτερη και μπορεί σίγουρα να θεωρηθεί ως ένα σημάδι του Θεού.

Όπως ξέρουμε, το Κοράνιο επιβεβαιώνει την παρθενογένεση του Ιησού όπως ακολουθεί:

«Ω! Μαριάμ ! Να υπακούς πάντοτε στον Κύριο σου, να υποτάσσεσαι σ' Αυτόν, να προσεύχεσαι μαζί με αυτούς που προσεύχονται σ' Αυτόν. Αυτό είναι ένα μέρος απ' τις αποκαλύψεις των μυστηρίων που σου φανερώνουμε (Ω, Απόστολε!) αποκαλύπτοντας σε σένα. Δεν ήσουν μαζί τους όταν έριχναν κλήρο με τα βέλη τους, για να δουν ποιος απ' αυτούς θ' αναλάμβανε την φροντίδα της Μαριάμ κι ούτε ακόμη ήσουν μαζί τους όταν φιλονικούσαν (γι' αυτό). Κοίτα! Οι άγγελοι είπαν : Ω Μαριάμ ! ο Αλλάχ σου αναγγέλλει ευχάριστα νέα μ' ένα Λόγο του, το όνομα του θα είναι Μεσσίας, Ιησούς (Χριστός Ιησούς), ο γιός της Μαριάμ , που θα τύχει μεγάλης τιμής σ' αυτόν τον

κόσμο και στο μελλοντικό και σύντροφος μ' εκείνους που βρίσκονται πολύ κοντά στον Αλλάχ. Θα μιλάει στους ανθρώπους από την παιδική του ηλικία κι όταν γίνει ώριμος (άνδρας). Και θα ανήκει στην συντροφιά εκείνων που κάνουν το σωστό. Κι εκείνη ρώτησε: Ω! Κύριε μου! Πώς είναι δυνατό ν' αποκτήσω παιδί, ενώ κανείς άνδρας δεν με έχει αγγίξει; Εκείνος είπε: Έτσι θα γίνει, ο Αλλάχ δημιουργεί ότι θελήσει. Όταν σχεδιάσει κάτι , διατάζει και λέγει: Γενηθήτω και γίνεται.» (3: 43-47).

Σίγουρα ο Ιησούς γεννήθηκε από θαύμα μέσα από την ίδια δύναμη που έφερε τον Αδάμ στη ζωή χωρίς πατέρα:

«Η κατάσταση του Ιησού μπροστά στον Θεό είναι όμοια μ' εκείνη του Αδάμ, που τον έπλασε από χώμα και έπειτα του είπε: Γενηθήτω και έγινε.» (3:59).

Παρόλα αυτά, το εδάφιο (21:91) μοιάζει να αναφέρεται σε κάτι παραπάνω, εφόσον υποδηλώνει πως ο Θεός έκανε εκείνη και το γιο της σύμβολα και όχι απλώς μια γέννηση. Είναι εντυπωσιακό πως αλλού το Κοράνι αναφέρεται ξανά στην Μαρία και τον Ιησού ως «ένα σημάδι»:

«Και κάναμε το γιο της Μαριάμ και την μητέρα του Σημείο (θαύμα), και τους δώσαμε καταφύγιο σε υψηλή τοποθεσία, (που παρείχε) ηρεμία και ασφάλεια κι εφοδιασμένο με πηγάδια (νερού).» (23.50).

Η Μαρία και ο Ιησούς ήταν πολύ κοντά ο ένας με τον άλλον. Δεν ήταν τυχαίο πως η Μαρία θα μπορούσε να έχει έναν γιο σαν τον Ιησού. Επομένως, ας ανακαλύψουμε ποια ήταν η Μαρία.

Μαρία

Η Μαρία είναι η μόνη γυναίκα που αναφέρεται ονομαστικά στο Κοράνι. Υπάρχει ένα ολόκληρο κεφάλαιο στο Κοράνι με τίτλο *«Μαριάμ»*. Αναφέρεται 34 φορές μέσα στο Κοράνι, πολύ περισσότερο από ότι στη Βίβλο. Η γέννηση της Μαρίας ήταν ξεχωριστή. Οι γονείς της, Ιμραν (Ιωακείμ κατά την Χριστιανική παράδοση) και Χάνα ήταν ηλικιωμένοι και για πολύ καιρό μετά το γάμο τους δεν είχαν αποκτήσει παιδί. Ο Θεός αποκάλυψε στον Ιμράν πως θα αποκτούσαν έναν ευλογημένο γιο ικανό να θεραπεύει τους αρρώστους, να ανασταίνει τους νεκρούς και ο οποίος θα ήταν απόστολος για τους Ισραηλίτες. Ο Ιμράν πληροφόρησε τη Χάνα για αυτόν το γιο, επομένως, όλοι περίμεναν έναν γιο να γεννηθεί. Όταν η Χάνα έμεινε έγκυος, ήθελε να κάνει τον γιο της έναν ξεχωριστό πιστό του Θεού.

Ας ακολουθήσουμε την ιστορία από το Κοράνι:

«Κοίτα: Η γυναίκα του Ιμράν είπε: Ω! Κύριε μου! Σου αφιερώνω αυτό που βρίσκεται στην κοιλιά μου, για τη δική Σου ειδική εξυπηρέτηση. Δέξου λοιπόν τούτο από εμένα, Εσύ που ακούς και γνωρίζεις τα πάντα. Και όταν την γέννησε είπε: Ω ! Κύριε μου! Κοίτα! Λευτερώθηκα από μια κόρη. Ο Αλλάχ βέβαια γνώριζε τι γέννησε "με κανένα τρόπο το αγόρι δεν εξισώνεται με το κορίτσι. Την ονόμασα Μαριάμ, και εμπιστεύομαι αυτήν καθώς και τους απογόνους της, στην δική Σου προστασία απ' τον Σατανά τον απόβλητο". Και την δέχτηκε ο Κύριος της με ευμενή υπο-

δοχή, και την έκαμε να μεγαλώσει μέσα στην αγνότητα και την ομορφιά, και την άφησε στις φροντίδες του Ζαχαρία. Όσες φορές ο Ζαχαρίας επισκεπτόταν το δωμάτιο της για να την δει έβρισκε να υπάρχουν εκεί αρκετά τρόφιμα, και είπε: Ω! Μαριάμ ! Από πού έρχονται αυτά σε σένα; Και εκείνη απάντησε: Από τον Θεό, γιατί ο Θεός προμηθεύει τα προς συντήρηση σε όποιον θέλει, χωρίς λογαριασμό.» (3:35-37).

Για μένα ένα από τα πιο ενδιαφέροντα σημεία στην ιστορία είναι πως στον Ιμράν και τη Χάνα ειπώθηκε πως θα αποκτούσαν γιο, το Μεσσία. Αντί αυτού, απέκτησαν την Μαρία, τη μητέρα αυτού του γιου. Αν και είναι αλήθεια πως ο γιος μιας κόρης μερικές φορές θεωρείται γιος των γονιών της κόρης, παρόλα αυτά πιστεύω ότι αυτό είναι ακόμα μια ένδειξη της στενής σχέσης ανάμεσα στην Μαρία και τον Ιησού, σαν η Μαρία να αποτελούσε την αρχή του Ιησού. Είναι επίσης ενδιαφέρον πως, προς έκπληξη πολλών, αν όχι όλων, η υπόσχεση της Χάνα να κάνει το γιο της πιστό του Θεού, έγινε αποδεκτή από το Θεό μέσα στην Μαρία και για πρώτη φορά ένα κορίτσι επιτράπηκε να μείνει μέσα στο ναό.

Όχι μόνο η Μαρία γεννήθηκε μέσα σε μια ευσεβή οικογένεια, μα επίσης ανατράφηκε κάτω από την επίβλεψη του Προφήτη Ζαχαρία σε ένα τόσο καθαρό και άγιο μέρος όπως ο Ναός. Η ίδια προσπάθησε να αποκτήσει την αγνότητα και την ευσέβεια υπηρετώντας το Θεό με όλη της την καρδιά. Σε αυτό που ακολουθεί, θα προσπαθήσω να αναφερθώ σύντομα σε κάποια από τα πλεονεκτήματα ή κατορθώματα της Μαρίας που την κατέστησαν παράδειγμα:

1. Αγνότητα
2. Υπακοή
3. Ειλικρίνεια

4. Εξάγνιση από το Θεό
5. Επιλέχθηκε από το Θεό ανάμεσα σε όλες τις γυναίκες
6. Της απευθύνθηκαν οι άγγελοι
7. Εξέλαβε φαγητό από το Θεό
8. Ευαγγελισμός του Ιησού

Από τα παραπάνω πλεονεκτήματα, πιστεύω πως δύο είναι τα πιο σημαντικά και καθοδηγούν τα υπόλοιπα, και αυτά είναι η ειλικρίνεια και η αγνότητα. Πράγματι, αυτά είναι δυο σημάδια τέλειου ανθρώπου.

Σύμφωνα με το Κοράνι υπάρχουν τέσσερις ομάδες ανθρώπων που εξέχουν από τους υπόλοιπους. Αυτοί είναι οι άνθρωποι επάνω στους οποίους ο Θεός έχει εναποθέσει τις ευλογίες Του και τουλάχιστον δέκα φορές τη μέρα στις προσευχές του κάθε μουσουλμάνος ζητά από το Θεό καθοδήγηση προς το μονοπάτι στο οποίο βρίσκονται, το Σωστό μονοπάτι: *«Καθοδήγησε μας στον ορθό δρόμο. Τον δρόμο εκείνων, που τους χάρισες την Ευλογία Σου, όχι εκείνων που περιέπεσαν στην Οργή Σου και που Παραστράτησαν.»* (1:6 & 7).

Το Κοράνι λέει:

> *«Κι όποιοι υπακούουν τον Θεό και τον Απόστολο, αυτοί θα είναι σύντροφοι μ' αυτούς που ο Αλλάχ τους χάρισε από την γενναιοδωρία Του με τους προφήτες, με τους απόλυτα πιστούς, με τους μάρτυρες, με τους ενάρετους(που κάνουν το καλό). Πόσο όμορφη είναι αυτή η συντροφιά!»* (4:69).

Στην πραγματικότητα το να είσαι ο πιο ειλικρινής είναι τόσο σημαντικό που μερικές φορές οι Προφήτες επαινούνται όντας οι πιο ειλικρινείς. Η ειλικρίνεια που αναφέρεται εδώ είναι πολλά περισσότερα από την αλήθεια στα λόγια κάποιου.

Σε αυτήν την περίπτωση η αλήθεια απαιτεί ειλικρίνεια στο λόγο, τις προθέσεις, τις πίστεις και πράξεις. Με άλλα λόγια, εμπλέκει συσχετισμό και ολοκλήρωση ανάμεσα στην καρδιά, το μυαλό, τη γλώσσα και τις πράξεις κάποιου. Η Μαρία είναι η μοναδική γυναίκα που αναφέρεται στο Κοράνι ως η πιο ειλικρινής, αν και φυσικά, τα Ισλαμικά χαντίθ αναφέρουν και άλλες κυρίες, κυρίως την Φατίμα την κόρη του Προφήτη Μοχάμμαντ (Μωάμεθ), ως την πιο ειλικρινή.

Όσον αφορά στην αγνότητα, θα έπρεπε να σημειωθεί πως όλη η ουσία του πνευματικού ταξιδιού είναι να εξαγνίσει κανείς τον εαυτό του. Όλοι οι Προφήτες έχουν έρθει για να διδάξουν και να εξαγνίσουν ανθρώπινα πλάσματα. Εφόσον ο Θεός είναι ο αγνότερος των αγνότερων, όποιος επιθυμεί να αποκτήσει οικειότητα σε αυτό πρέπει να εξαγνιστεί. Ο εξαγνισμός αυτός πρέπει να ξεκινήσει με αυτόβουλη απόφαση κάποιου να ακολουθήσει το σωστό μονοπάτι. Αφού κάνουν το καλύτερο και έχοντας αποδείξει την πραγματική απόφασή τους να εξαγνίσουν την ψυχή τους, ο Θεός τότε θα τους καθοδηγήσει και θα στείλει τις χάρες Του σε έναν τέτοιο δούλο με ξεχωριστό τρόπο και θα τους εξαγνίσει. Επομένως, υπάρχουν δύο στάδια, πρώτο είναι το στάδιο του αυτό- εξαγνισμού και το άλλο είναι εκείνο του εξαγνισμού από το Θεό. Μια από τις δεξιότητες αυτών που έχουν εξαγνιστεί είναι πως έχουν πρόσβαση στα μυστικά της θεϊκής αποκάλυψης.

Για παράδειγμα, διαβάζουμε στο Κοράνι:

> *«Ότι αυτό εδώ είναι το πολύ τιμημένο Κοράνιο (ανάγνωσμα). Σε ένα βιβλίο καλά φυλαγμένο. Που κανένας δεν θα το αγγίξει, παρά μόνο όσοι είναι καθαροί. Μια αποκάλυψη από τον Κύριο του Σύμπαντος Κόσμου.»* (56:77-80).

Με αυτήν την έννοια, είναι το Κοράνι που μας μιλά για τον εξαγνισμό της Μαρίας: *«Είπε: Ω! Κύριε μου! Δώσε μου ένα σημάδι. Το σημάδι απάντησε, - είναι ότι δεν θα μπορείς να μιλήσεις στους ανθρώπους για τρεις μέρες, παρά μόνο με νοήματα. Να υμνείς τον Κύριο σου πολύ, και δόξαζε Τον βράδυ και πρωί.»* (3:41) και τον εξαγνισμό των απογόνων του προφήτη- Αλ Αλμπέιτ (οικογένεια του Προφήτη).

Τώρα ας αναφερθούμε σύντομα σε κάποιες πτυχές της ισλαμικής άποψης για τον Ιησού.

Ιησούς

Ο Ιησούς αναφέρεται στο κοράνι παραπάνω από 90 φορές, και υπάρχει πλούσια λογοτεχνία στα Ισλαμικά χαντίθ για τον Ιησού, συμπεριλαμβανομένων και αναφορών στα λόγια και τις διεξαγωγές του.

Μιλήσαμε ήδη για την παρθενογένεσή του και για το ότι ήταν ένας από τους πέντε σπουδαιότερους Προφήτες που είναι γνωστοί ως *«Ulu al- azm»* σημαίνοντας αυτούς που έχουν σπουδαία βούληση. Σύμφωνα με την ισλαμική παράδοση, και οι πέντε από αυτούς τους Προφήτες είχαν από μία σημαντική αποστολή. Το να είσαι προφήτης, και πράγματι, ένας από τους πέντε σπουδαιότερους προφήτες, υποδηλώνει εξαιρετικές δεξιότητες όπως το να είναι κάποιος αναμάρτητος, αγνός, ακόμα και αλάθητος.

Όχι μόνο ήταν η γέννησή του θαυμαστή σαν σημάδι της παντογνωσίας του Θεού αλλά το ίδιο ήταν και η παιδική του ηλικία. Ήταν ικανός να μιλήσει όταν ήταν νεογέννητος:

> *«Θα μιλάει στους ανθρώπους απ' την παιδική του ηλικία και όταν γίνει ώριμος (Άνδρας). Και θα ανήκει στην συντροφιά εκείνων που κάνουν το καλό.»* (3:46).

Κατά τη διάρκεια της αποστολής του, ο Ιησούς ήταν ικανός να δουλεύει σε θαύματα ως σημάδι της αλήθειας της αποστολής του και είχε την υποστήριξη του Θεού. Το Κοράνι αναφέρεται σε αυτό με πολλά εδάφια όπως:

> *«Και είπαν οι μαθητές: Ω! Ιησού γιε της Μαριάμ !*

Μήπως μπορεί ο Κύριος σου, να μας στείλει από Τον ουρανό ένα τραπέζι στρωμένο με φαγητό; Είπε ο (Ιησούς): Φοβηθείτε τον Θεό αν είστε πιστοί. Είπαν: Το μόνο που επιθυμούμε είναι να φάμε από αυτό και να ικανοποιηθούν οι καρδιές μας και να διαπιστώσουμε ότι πράγματι μας λες την αλήθεια και να είμαστε απ' τους μάρτυρες στο θαύμα αυτό. Είπε ο Ιησούς ο γιος της Μαριάμ: Ω! Θεέ Κύριε μας! Στείλε μας απ' τον ουρανό, ένα Τραπέζι στρωμένο με φαγητό, κι ας γίνει-για τον πρώτο και το τελευταίο από εμάς μια ιεροτελεστία και μια υπόδειξη από Σένα. Και φρόντιζε για την συντήρηση μας. Εσύ είσαι ο καλύτερος Υποστηρικτής (για τις ανάγκες μας). Είπε ο Θεός : Θα το στείλω κάτω σε σας. Αν όμως κανείς από σας, μετά από αυτό δυσπιστήσει, τότε θα τον βασανίσω με τέτοια βάσανα όπως δεν έχω βασανίσει ποτέ κανένα σ' όλο τον κόσμο.» (5:112-115).

Αλλού το Κοράνι αναφέρεται σε κάποια άλλα θαύματα του Ιησού:

«Έχω έρθει σε σας με ένα Σημάδι από τον Κύριο σας: Θα φτιάξω για σας από λάσπη (όπως ήταν) την μορφή ενός πουλιού και θα φυσήξω σ' αυτό και θα γίνει πουλί με την άδεια του Θεού. Και θα γιατρέψω τους τυφλούς και τους λεπρούς, και θα αναστήσω τους πεθαμένους με την άδεια του Θεού.» (3:49).

«Τότε είπε ο Αλλάχ: Ω! Ιησού, γιε της Μαριάμ! Θυμήσου την χάρη Μου σε σένα και στη μητέρα σου. Κοίτα! Σ' ενίσχυσα με το Άγιο Πνεύμα, για να μπορέσεις να μιλήσεις στους ανθρώπους, και κατά την παιδική ηλικία και κατά την ωριμότητα. Κοίτα! Σου έμαθα το Βιβλίο και την Σοφία, και το Νόμο και το Ευ-

αγγέλιο, κι ακόμη έφτιαξες –με την άδεια Μου– από πηλό την μορφή ενός πουλιού, που με ένα φύσημα σου, έγινε –με την άδεια Μου– ένα πουλί, και γιάτρεψες –με την άδεια Μου–τους εκ γενετής τυφλούς καθώς και τους λεπρούς, κι ανάστησες –με την άδεια μου– τους νεκρούς. Και κοίτα ! εμπόδισα τα Παιδιά του Ισραήλ να σε βλάψουν, όταν τους παρουσίασες τα θαύματα, και οι άπιστοι ανάμεσα τους, είπαν: Αυτά δεν είναι παρά φανερή μαγεία». (5:110).

Το Κοράνι επίσης λέει πως ο Ιησούς ήταν ο υποσχόμενος Μεσσίας:

«Κοίτα! Οι άγγελοι είπαν: Ω! Μαριάμ! Ο Αλλάχ σου αναγγέλλει ευχάριστα νέα μ' ένα Λόγο του, το όνομα του θα είναι Μεσσίας Ιησούς (Χριστός Ιησούς), το παιδί της Μαριάμ, θα τύχει δε μεγάλης τιμής σ' αυτόν τον κόσμο και στο μελλοντικό και θα είναι σύντροφος μ' εκείνους που βρίσκονται πολύ κοντά στον Αλλάχ.» (3:45).

Το παραπάνω επίσης υποδηλώνει πως ο Ιησούς ήταν *«ο Λόγος του Θεού»*, τιμώμενος σε αυτόν τον κόσμο και στον μετέπειτα, και από αυτούς που ήταν κοντά στο Θεό. Εφόσον ο μόνος τρόπος για να είναι κανείς κοντά στο Θεό, είναι να τον λατρεύει και να τον υπηρετεί, ο Ιησούς ήταν ένας πραγματικός δούλος του Θεού (19:30), *«Και με έχει κάνει ευλογημένο οπουδήποτε κι αν βρίσκομαι, και έχει επιτάξει σε μένα την Προσευχή και την φιλανθρωπία εφ' όσον βρίσκομαι στην ζωή.»* (19:31). Και μια δήλωση της αλήθειας: *«Αυτός (είναι) ο Ιησούς, ο γιός της Μαριάμ. Ο λόγος της αλήθειας.»* (19:34). Στο εδάφιο (4:171), ο Ιησούς περιγράφεται σαν ένας *«απόστολος του Θεού»*, *«ο λόγος του Θεού»*, τον οποίο εναπόθεσε στη Μαρία και *«ένα Πνεύμα από εκείνον»*.

Στον Ιησού δόθηκαν ξεκάθαρα σημάδια και βοηθήθηκε από το Άγιο Πνεύμα. Στο Κοράνι λέει ο Θεός:

«Σε μερικούς δώσαμε περισσότερα από τους άλλους, σε μερικούς απ' αυτούς μίλησε ο Θεός, κι ανέβασε άλλους σε υψηλότερη βαθμίδα. Στον Ιησού, το γιο της Μαριάμ δώσαμε φανερά Σημεία και τον δυναμώσαμε με το Άγιο Πνεύμα.» (2:253).

Μουσουλμανικές - Χριστιανικές Σχέσεις

Έχοντας αναφερθεί σε κάποιες από τις πτυχές των προσωπικοτήτων της Μαρίας και του Ιησού, ήρθε η ώρα να προσδιορίσουμε τις Μουσουλμανικές και Χριστιανικές σχέσεις. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι να χειριστεί κανείς το εξαιρετικά σημαντικό αυτό θέμα. Σε αυτό που ακολουθεί θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα με έναν έμμεσο τρόπο που είναι το να εξηγήσω τι λέω συχνά στους Χριστιανούς φίλους μου σχετικά με το πως εγώ, σαν Μουσουλμάνος, είμαι πολύ άνετος και ευχαριστημένος με το διάλογο και την ομόνοια ανάμεσα σε μουσουλμάνους και χριστιανούς.

Ο λόγος αυτού έγκειται στα ακόλουθα γεγονότα:

1) Και οι δύο πιστεύουμε και λατρεύουμε τον ίδιο Θεό που είναι ο Ένας, Φιλεύσπλαχνος, Φιλάνθρωπος, Παντοδύναμος, Παντογνώστης και Πανταχού Παρόν. Οι μουσουλμάνοι και οι χριστιανοί αγαπούν το Θεό πάρα πολύ και προσπαθούν να αφιερώνουν τους εαυτούς τους σε Αυτόν και να βρίσκονται κοντά σε αυτόν. Διαβάζουμε στους Ψαλμούς: «*Η ψυχή μου διψά για το Θεό, το Θεό της ζωής. Πότε θα έπρεπε να πάω να αναζητήσω το πρόσωπο του Θεού;*» (42:2). Και στο Κοράνι: «*Στο Θεό ανήκει η Ανατολή και η Δύση; Όπου και αν γυρίσεις, υπάρχει το πρόσωπο του Θεού.*» (2:115). Υπάρχει μία πολύ πλούσια και εξαιρετικά παρόμοια πνευματικότητα και στις δύο θρησκείες.

2) Και οι δύο πιστεύουμε στην ανθρώπινη ελεύθερη βούληση και την ευθύνη και την υποχρέωση λογοδοσίας απέναντι στο Θεό, και μοιραζόμαστε την ίδια κατανόηση βασικών ηθικών αξιών.

3) Και οι δύο πιστεύουμε στην ανάσταση και την μεταχείριση των ανθρώπων από το Θεό με δικαιοσύνη και έλεος την ημέρα της κρίσης.

4) Και οι δύο έχουμε μεγάλη εκτίμηση για το δώρο της λογικής και της συνείδησης και την ίδια στιγμή αναγνωρίζουμε την ανάγκη μας για θεϊκή αποκάλυψη στο μονοπάτι μας προς την ευτυχία σε αυτόν τον κόσμο και στην μέλλουσα ζωή.

5) Και οι δύο πιστεύουμε πως όλα τα ανθρώπινα όντα έρχονται από τον ίδιο πατέρα και μητέρα, που είναι, ο Αδάμ και η Εύα. Έχουμε μία εξαιρετική αίσθηση αλληλεγγύης και άρνηση απέναντι σε κάθε είδος ρατσισμού. Πιστεύουμε στην αξιοπρέπεια όλων των ανθρώπων και απορρίπτουμε κάθε άδικη μεταχείριση του ανθρώπινου είδους. Εκτιμούμε την αξία της ανθρώπινης ζωής σαν ένα σπουδαίο θείο δώρο.

6) Και οι δύο πιστεύουμε στην προφητεία και μοιραζόμαστε μια μακράν ιστορία Προφητείας, από την αρχή της ιστορίας της ανθρωπότητας.

7) Και οι δύο έχουμε μεγάλο σεβασμό για τον Προφήτη Αβραάμ και τον θεωρούμε σαν ένα πρότυπο και πράγματι, σαν *«τον Πατέρα όλων όσων πιστεύουν»*.

8) Και οι δύο έχουμε μεγάλη ευλάβεια και αγάπη για τη Μαρία και τον γιο της, Ιησού, επάνω τους να είναι η ειρήνη. Πιστεύουμε στην παρθενογένεσή του και προσδοκάμε τον δεύτερο ερχομό του.

9) Και οι δύο μοιραζόμαστε μεγάλες ανησυχίες σχετικά με τις προκλήσεις του να ζεις μια ζωή βασισμένη στην πίστη στον σημερινό κόσμο, απόρροια του σύγχρονου πολιτισμού του υλισμού και του λαϊκισμού.

10) Πιστεύουμε στην απόλυτη αρμονία ανάμεσα σε όλες τις θείες αποκαλύψεις και προφητείες. Δεν υπήρξε ποτέ καμία αντιδικία ή εχθρότητα ανάμεσα στους προφήτες ή ανάμεσα στους αληθινούς ακολούθους τους. Πράγματι, το Ισλάμ, που είναι κατ' ουσία απόλυτη υποταγή στο Θεό, είναι η θρησκεία των προφητών. Ο Προφήτης Μωάμεθ επιβεβαίωσε πως όλοι οι προηγούμενοι προφήτες, συμπεριλαμβανομένου και του Ιησού αλλά και του ίδιου διδάχτηκαν από εκείνους.

11) Σαν Μουσουλμάνος δεν έχω ανάγκη να αρνηθώ τον Ιησού και την αποστολή του. Μάλιστα, για να είμαι πιστός στη δική μου θρησκεία, πρέπει να πιστεύω σε όλους τους προφήτες και τις αποκαλύψεις. Το Κοράνι ζητά από τους μουσουλμάνους να δηλώσουν την πίστη τους σε προηγούμενους προφήτες και αποκαλύψεις:

> *«Πες: Πιστέψαμε στον Αλλάχ, και σ' ότι μας είχε σταλεί, και σ' ότι είχε σταλεί στον Αβραάμ , Ισμαήλ, Ισαάκ, Ιακώβ και στις φυλές, και σ' ότι δόθηκε στον Μωυσή, στον Ιησού και στους Προφήτες, απ' τον Κύριο τους. Καμιά διάκριση δεν κάνουμε ανάμεσα τους. Και εμείς σ' Αυτόν υποτάσσουμε την θέληση μας.»* (στο Ισλάμ) (3:84).

12) Για μένα, δεν υπάρχει ανάγκη να καλύψω τα δώρα του Χριστού και της πολύτιμες αρετές του χριστιανισμού. Όλα αυτά είναι σημάδια της μεγαλειότητας του ίδιου Θεού. Είναι

όλα θείες ευλογίες που αυξάνουν την αίσθηση του πλούτου κάτι για το οποίο πρέπει να είμαι ευγνώμον.

13) Δεν έχω ανάγκη να συμβιβάσω την πίστη μου ώστε να αρχίσω έναν ειλικρινή, βιώσιμο και καρποφόρο διάλογο με τους χριστιανούς. Αντίθετα, είναι το Κοράνι το ίδιο που ζητά τέτοιο διάλογο με όλους τους υποστηρικτές των πίστεων του Αβραάμ. Επομένως, για μένα, η είσοδος σε έναν τέτοιο διάλογο και το χτίσιμο επάνω σε ομοιότητες είναι ριζωμένο στο κοράνι και δεν αποτελεί απλά μόδα ή τυπικότητα.

14) Το κοράνι δείχνει μεγάλη αγάπη για τους χριστιανούς εξ' αιτίας της ταπεινότητας, της αναζήτησής τους για την αλήθεια και της συμπάθειας τους προς τους μουσουλμάνους. Για παράδειγμα διαβάζουμε στο κοράνι:

> *«Ενώ θ' ανακαλύψεις ότι αυτοί που είναι πιο κοντά στην αγάπη προς τους Πιστούς είναι αυτοί που είπαν ότι Είμαστε Χριστιανοί. Κι αυτό, γιατί μεταξύ τους υπάρχουν άνθρωποι αφοσιωμένοι στην μάθηση καθώς και μοναχοί και δεν είναι αλαζόνες. Και όταν ακούσουν το αποκαλυφθέν στον Απόστολο βλέπεις τα μάτια τους να δακρύζουν γιατί αναγνωρίζουν την αλήθεια.»* (5:82 - 83).

15) Μέσα από την στενή και άμεση σχέση μου με πολλούς χριστιανούς έχω φτάσει στο συμπέρασμα πως η Κορανική περιγραφή και ο έπαινος για τους χριστιανούς στα χρόνια του προφήτη Μωάμεθ μπορούν να είναι ορατά στη χριστιανοσύνη σήμερα. Υπάρχουν ειλικρινείς αναζητητές της αλήθειας, ταπεινοί και συμπονετικοί χριστιανοί που έχουν αφιερώσει τις ζωές τους στο Θεό, και δε βλέπω κανένα λόγο, γιατί δεν θα έπρεπε να εκλάβω αυτούς τους ανθρώπους σαν πραγματικούς εκπροσώπους του χριστιανισμού

έναντι εκείνων που ζητούν διχόνοια, εχθρότητα και πόλεμο ανάμεσα στους πιστούς και που έχουν απομακρυνθεί κατά πολύ από την εξάσκηση της εντολής της αγάπης. Δυστυχώς σήμερα είναι πολύ εύκολο να εξαπατηθεί κανείς. Υπάρχουν άνθρωποι που αποκαλούνται *«Μουσουλμάνοι»* ή *«Ιουδαίοι»* ή *«Χριστιανοί»*, μα για κανέναν λόγο δε θα μπορούσε κανείς να κρίνει την πίστη τους, κοιτώντας την συμπεριφορά τους. Και αυτό γίνεται χειρότερο όταν υπάρχει η σκόπιμη προσπάθεια να παρερμηνευθούν η ζωή της πίστης εν γένει και ορισμένες θρησκείες πιο συγκεκριμένα.

16) Με βοηθάει πολύ να βλέπω πως οι συνομιλητές μου στο διάλογο ανταποδίδουν την αγάπη και το σεβασμό που έχω για αυτούς και την πίστη τους. Εδώ θα ήθελα να αναφερθώ με συντομία στην κατανόηση του Ισλάμ από τους χριστιανούς και να απεικονίσω το γεγονός πως αυτές οι σχέσεις σεβασμού και αγάπης έχουν ήδη εγκατασταθεί. Εφόσον αυτή η δουλειά πραγματεύεται συγκεκριμένα τον διάλογο ανάμεσα στο Ισλάμ και τον Καθολικισμό, θα αναφερθώ σε καθολικές πηγές παρακάτω.

Η συμπεριφορά της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας απέναντι στο Ισλάμ και τους μουσουλμάνους, μπορεί να συνοψιστεί ακολούθως:

Α. Επιθυμία για διάλογο και συνεργασία με τους Μουσουλμάνους.

Έχει υπάρξει μια ανεκτικότητα στην εκκλησία γενικά και στην ρωμαιοκαθολική εκκλησία ειδικότερα μετά το δεύτερο συμβούλιο του Βατικανού απέναντι σε μη χριστιανικές θρησκείες, ειδικά τις Αβραμαικές θρησκείες. Πολλές προσπάθει-

ες έχουν γίνει, ειδικά τις τελευταίες δεκαετίες ως προς τον παραγωγικό διάλογο ανάμεσα σε μουσουλμάνους και χριστιανούς προκειμένου να φθάσουν σε μια κοινή κατανόηση και προκειμένου να χτίσουν γέφυρες ανάμεσα στις δύο ομάδες για καλύτερη συνεργασία ως προς τις δοκιμασίες που συναντώνται και απειλούν την πίστη και την ανθρωπότητα στο σύνολό της.

Σχετικά με τη σημασία αυτού του διαλόγου, ο Πάπας Ιωάννης – Παύλος ΙΙ λέει:

«Η καθολική εκκλησία εύχεται να ακολουθήσει έναν ειλικρινή και καρποφόρο δια-θρησκευτικό διάλογο με τα μέλη της εβραϊκής πίστης και τους ακολούθους του Ισλάμ. Ένας τέτοιος διάλογος δεν είναι προσπάθεια επιβολής των απόψεών μας επάνω στους άλλους. Αυτό που απαιτείται από όλους εμάς είναι, στηριζόμενοι σε αυτά που πιστεύουμε, να ακούσουμε με σεβασμό ο ένας τον άλλον, να επιδιώξουμε να διακρίνουμε ό, τι είναι καλό και άγιο στις διδασκαλίες του καθενός, και να συνεργαστούμε στηρίζοντας όλα όσα πριμοδοτούν κοινή κατανόηση και ειρήνη.» (Πάπας Ιωάννης Παύλος ΙΙ, Στους Χριστιανούς, Εβραίους και Μουσουλμάνους ηγέτες, Ιερουσαλήμ, 23 Μαρτίου 2000).

Β. Υψηλή εκτίμηση για τους Μουσουλμάνους.

Όσον αφορά στην υψηλή εκτίμηση και το σεβασμό της εκκλησίας απέναντι στους μουσουλμάνους, κάποιος μπορεί να αναφερθεί στα ακόλουθα έγγραφα:

«Η εκκλησία τρέφει εκτίμηση στους μουσουλμάνους. Λατρεύουν τον ένα Θεό που ζει και επιβι-

ώνει στον εαυτό του. Φιλεύσπλαχνος και παντοδύναμος, ο δημιουργός του παραδείσου και της γης, που έχει μιλήσει στους ανθρώπους. Θέλει κόπο να υποταχτούν με όλη τους την καρδιά στα πλέον ανεξιχνίαστα διατάγματά Του, όπως ο Αβραάμ, με τον οποίον η πίστη του Ισλάμ παίρνει ευχαρίστηση στην ίδια τη σύνδεση, υποταγμένη στο Θεό. Ωστόσο δεν αναγνωρίζουν τον Ιησού σαν Θεό, τον σέβονται σαν Προφήτη. Επίσης τιμούν την Μαρία, την παρθένα μητέρα Του. Κάποιες φορές ακόμα την καλούν με αφοσίωση. Επιπρόσθετα, περιμένουν την ημέρα της κρίσης όπου ο Θεός θα καταστήσει στη θέση τους όλους εκείνους που σηκώθηκαν από τον κόσμο των νεκρών. Τέλος, εκτιμούν την ηθική ζωή και λατρεύουν το Θεό κυρίως μέσα από την προσευχή, την ελεημοσύνη και τη νηστεία».

Γ. Αναγνώριση λύτρωσης για τους Μουσουλμάνους.

Η εκκλησία πιστεύει πως δεν υπάρχει μονοπώλιο όσον αφορά στην λύτρωση:

«Το σχέδιο της λύτρωσης περιλαμβάνει εκείνους που αναγνωρίζουν το δημιουργό, από την αρχή, ανάμεσα στους οποίους είναι και οι Μουσουλμάνοι. Εκείνοι ομολογούν πως κρατούν την πίστη του Αβραάμ, και μαζί με μας λατρεύουν τον έναν, φιλεύσπλαχνο Θεό, κριτή της ανθρωπότητας την τελευταία ημέρα.» (Κατήχηση της Καθολικής Εκκλησίας, Ν. 841 από τον Λούμεν Γκέντιουμ (Lumen Gentium), Ν. 16).

Δ. Αναγνώριση του Ισλάμ σαν μία αδερφή-πίστη και των Μουσουλμάνων σαν αδερφών στην πίστη.

Όχι μόνο η Εκκλησία επιτρέπει την λύτρωση των μουσουλμάνων, μα επίσης θεωρεί το Ισλάμ σαν μια αληθινή έκφραση της πίστης του Αβραάμ:

«Έχουν, όπως εσείς, την πίστη του Αβραάμ στον έναν, παντοδύναμο, και φιλεύσπλαχνο Θεό.» (Πάπας Ιωάννης Παύλος ΙΙ, Στην καθολική κοινότητα στην Άγκυρα, ν. 2, 29 Νοεμβρίου 1979).

«Ο Θεός σας και ο δικός μας είναι ο ίδιος, και είμαστε αδέρφια στην πίστη του Αβραάμ.» (Πάπας Ιωάννης Παύλος ΙΙ, Στους συμμετέχοντες στο Συμπόσιο σχετικά με την «Αγιότητα στον Χριστιανισμό και το Ισλάμ», 9 Μαΐου 1985).

Ε. Σεβασμός για τον Προφήτη Μοχάμμαντ (Μωάμεθ).

Φυσικά, ο σεβασμός της εκκλησίας για το Ισλάμ δεν περιορίζεται στους ακολούθους του, τους μουσουλμάνους. Επίσης εκτίνεται στον Προφήτη Μωάμεθ και τις αξίες για τις οποίες κήρυξε. Όπως είπε ο Καρδινάλιος Τάρανκον, Πρόεδρος του συνεδρίου επισκόπων στο διεθνές μουσουλμανικό-χριστιανικό συνέδριο στην Κόρδοβα το 1977:

«Πώς είναι δυνατόν να εκτιμάμε το Ισλάμ και τους Μουσουλμάνους χωρίς να δείχνουμε εκτίμηση απέναντι στον προφήτη του Ισλάμ και για τις αξίες τις οποίες προώθησε; Το να μην το κάνουμε αυτό, θα σήμαινε μόνο έλλειψη σεβασμού κάτι για το οποίο

το συμβούλιο (στο Βατικανό) προτρέπει τους χριστιανούς, μα επίσης άγνοια ενός θρησκευτικού παράγοντα του οποίου πρέπει να ληφθεί υπόψη σε θεολογική αντανάκλαση και θρησκευτική ενημέρωση.»

Πιστεύω πως τώρα είναι ξεκάθαρο ότι οι χριστιανοί και οι μουσουλμάνοι είναι πολύ κοντά ο ένας με τον άλλον, μοιράζονται πολλά κοινά και δεν υπάρχει λόγος για τον οποίον δε θα έπρεπε να υπάρχει δυνατή αίσθηση ενότητας ανάμεσά τους. Πράγματι, όπως είδαμε παραπάνω, υπάρχουν πολλοί λόγοι που τους καλούν να ενωθούν και να δουλέψουν μαζί για το καλύτερο της ανθρωπότητας.

Βιβλιογραφία

Agius, Alfred (2002), Interfaith Dialogue: *The teachings of the catholic church*, Catholic Bishop's Conference of England and Wales

Al-Kulayni, Muhammad b. Ya' qub (1984), *Usul al Kafi* (Teheran: Dar al Kutub al Islamiyyah, Fifth reprint)

Bahmanpour, Muhammad S. (2001), *Mary in Islam* (London: Spring)

Gaskell, J M (2003), *Explaining Islam: Islam from a Catholic Perspective* (London: Catholic Truth Society)

Ipgrave, Michael (2002), *The Road Ahead:* a Christian-Muslim Dialogue (London: Church House Publishing)

James A. Bill and John Alden Williams (1987), "Shi ' I Islam and Roman Catholicism: An Ecclesial and Political Analysis", in The Vatican, *Islam, and the Middle East,* ed. Kail C. Ellis (Syracuse, N.Y: Syracuse University Press)

James A. Bill and John Alden Williams (2002), *Roman Catholics and Shi'I Muslims: Prayer, Passion, & Politics,* (Chapel Hill: University of North Carolina)

Heydarpoor, Mahnaz (2002), *Love in Christianity and Islam* (London: New City)

Makarim Shirazi, Nasir (2001), *Qesseha-ye Qur'an* (Tehran: Dar al-Kutub al- Islamiyyah)

Meetings in Friendship: *Messages to Muslims for the End of Ramadan* (1967-2000) Vatican City: Pontifical Council for Interreligious Dialogue, 2000

Ovey N. Mohammed, S.J. (1999), *Muslim- Christian Relations: Past, Present, Future* (New York: Orbis Books)

Shomali, Mahammad Ali (2010), *Discovering Shi'I Islam*, (London: Center for Cultural and Ethical Studies, Seventh Edition)

Tabataba'I, Sayyid Muhammad Husayn (1972) *Al- Mizan fi Tafsir al Qu'ran*, Vol. 14 (Qum: Isma 'iliyan)

.....

Catechism of the Catholic Church, (1999), Revised edition, London: Geoffrey Chapman

Οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν στη συμφωνία όλων των Θείων αποκαλύψεων. Επιβεβαιώνουν και πιστεύουν σε όλους τους Προφήτες και θεωρούν όλους τους πιστούς του Θεού μέλη της ίδιας λατρευτικής κοινότητας. Η ενότητα του Θεού εκδηλώνεται με την ενότητα των αποκαλύψεων Του και πρέπει να ακτινοβολεί την ενότητα όλων των πιστών του Θεού. Το Κοράνι προσκαλεί όλους τους ανθρώπους της πίστης, όπως Χριστιανούς και Εβραίους, να ενώσουν τις προσπάθειες τους και να συγκεντρωθούν στα κοινά τους σημεία.

Ένα από τα καλύτερα μέσα για να επιτευχθεί αυτή η ενότητα και η αδελφοσύνη είναι να γνωρίσουμε ο ένας τον άλλο, να ξεπεράσουμε τις ιστορικές προκαταλήψεις που εμποδίζουν την αντικειμενική κατανόηση μεταξύ μας και να χτίσουμε πάνω στις ομοιότητες.

Αυτό το βιβλίο γράφτηκε με αυτό το πνεύμα. Πρόκειται για μια προσπάθεια να παρουσιαστεί μια σύντομη και ακριβής εικόνα της Μαρίας και του Ιησού στο Κοράνι και να εξηγηθεί γιατί Μουσουλμάνοι και Χριστιανοί πρέπει να προχωρήσουν σε έναν γνήσιο και γόνιμο διάλογο.

Ο Δρ. Μοχάμαντ Άλι Σομαλί είναι απόφοιτος των Ισλαμικών Σεμιναρίων του Κομ και του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ. Στις εκδόσεις του περιλαμβάνονται: Αυτό-Γνωσία (1996 & 2006), Ηθικός Σχετικισμός: Μια Ανάλυση για τα Θεμέλια της Ηθικής (2001), Σιιτικό Ισλάμ: Προέλευση, Πίστη & Πρακτικές (2003 & 2010). Έχει συν-εκδόσει τα εξής: Καθολικισμός και Σιιτισμός σε Διάλογο: Μελέτες στην Θεολογία και την Πνευματικότητα (2004 & 2011), Η Δέσμευση Καθολικισμού και Σιιτισμού: Λόγος & Πίστη στη Θεωρία και στην Πράξη (2006 & 2011), Ο Διάλογος Καθολικών – Σιιτών: Η Ηθική στη Σημερινή Κοινωνία (2008 & 2011).

ISBN: 978-960-98685-3-2